ECHO
ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 06/2020

Melioracje i retencjonowanie wód - działania MGMiŻŚ 11
Wsparcie do konwencjonalnego chowu drobiu 14
Weź pieniądze na posadzenie lasu 15

Szanowni Państwo!

Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej wrócił do normalnego trybu pracy, choć wirus nadal jest groźny, o czym nie zapominamy.
Przygotowujemy III Walne Zgromadzenie, podczas którego podsumujemy dotychczasową działalność w VI kadencji oraz ustalimy priorytety działań na najbliższy okres.
Jednocześnie, jak zawsze wsłuchując się przede wszystkim w głos zachodniopomorskich rolników, wraz z innymi Izbami oraz Krajową Radą Izb Rolniczych, formułujemy kolejne wnioski do władz centralnych, szukając dla branży dobrych rozwiązań lub usiłując zmienić te niekorzystne. Są to np. kwestie planowanych podwyżek VAT na niektóre towary, niedopracowane mechanizmy wsparcia w obliczu pandemii czy opóźnienia pomocy suszowej za rok ubiegły. Szczegóły- oczywiście wewnątrz bieżącego numeru „Echa…" oraz na naszej stronie internetowej.

Andrzej Karbowy
Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:
• bezpłatnym doradztwem prawnym;
• działalnością szkoleniową;
• zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
• działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
• pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
• doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
• współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
• działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
• doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
• promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
• działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:
ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin
tel. 91 484 40 72
e-mail: izba@zir.pl
www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin
tel. 94 346 05 14
e-mail: koszalin@zir.pl
www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Posiedzenie zarządu ZIR 4

Informacje Krajowej Rady Izb Rolniczych 5

Informacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 14

Informacje Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa 15

Informacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego 16

Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego 17

POSIEDZENIA ZARZĄDU ZIR

16 czerwca br. w biurze w Szczecinie odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, którego uczestnikiem poza członkami zarządu byli również p. Stanisław Baliński – delegat do KRIR, mecenas Piotr Kopcewicz oraz p. Piotr Nadzikiewicz – Przewodniczący RP Gryfice jako osoba obserwująca obrady. Na zaproszenie Zarządu w posiedzeniu wzięli udział również p. Dariusz Kłos – dyrektor i p. Adam Kalinowski – z-ca dyrektora Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

Prezes ZIR p. Andrzej Karbowy rozpoczął posiedzenie, wprowadzając obecnych w temat postępującej na terenie województwa zachodniopomorskiego suszy, jej monitoringu, procedur związanych z powstawaniem komisji szacujących szkody oraz powstawania w najbliższym czasie stacji meteorologicznych. Najważniejszą sprawą jest skupienie się na podjęciu wszystkich możliwych działań, aby doprowadzić do jak najszybszego powstania na terenie województwa stacji meteorologicznych , szczególnie w miejscach gdzie są tzw. „białe plamy", w pełni wyposażonych stacji meteorologicznych wpiętych do systemu monitoringu przez IUNG, służących przede wszystkim rolnikom. Po czym dyrektor ZODR pokrótce omówił projekt eDWIN – do którego ZODR Barzkowice przystąpił. Celem projektu, wpisującego się w założenia cyfryzacji sektora rolno-żywnościowego, będzie stworzenie internetowego systemu na rzecz ochrony roślin, dedykowanego doradztwu rolniczemu, a efekty projektu w wymierny sposób wpłyną na ograniczenie stosowania chemii w polskim rolnictwie. Stacje powstałe dzięki temu projektowi na terenie naszego województwa niestety nie spełniają wymogów i norm Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa i nie będą służyły do monitorowania suszy. Z-ca dyrektora ZODR przedstawił min. działanie aplikacji pomagającej złożyć tegoroczny wniosek o oszacowanie szkód powstałych w wyniku suszy w gospodarstwie rolnym. Aplikacja jest w fazie testowania. Zarząd zwrócił uwagę na wiele czynników min. technicznych, które mogą sprawiać ogromne problemy w złożeniu wniosku o oszacowanie szkód powstałych ze względu na suszę. Przykładem może być fakt, iż nie każdy rolnik posiada sprzęt komputerowy do tego celu. Dlatego też, należy dołożyć wszelakich starań aby pomóc tym rolnikom w skorzystaniu z systemu elektronicznego. Na zakończenie przedstawiciele ZODR wspomnieli jeszcze o harmonogramie najbliższych szkoleń i imprez plenerowych, zachęcając do uczestnictwa przedstawicieli ZIR oraz rolników.

W następnej kolejności poruszone zostały tematy związane z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa. Zarząd przeanalizował korespondencję przesłaną do biura przez indywidualnych rolników, jak również przez KOWR w sprawie wystawienia opinii. Głos w tych sprawach zabierał również mecenas Piotr Kopcewicz szczegółowo przedstawiając sprawy, które wymagały jego interwencji.

Zarząd zakończył obrady na wnikliwej analizie pozostałej korespondencji, która wpłynęła do biura ZIR.

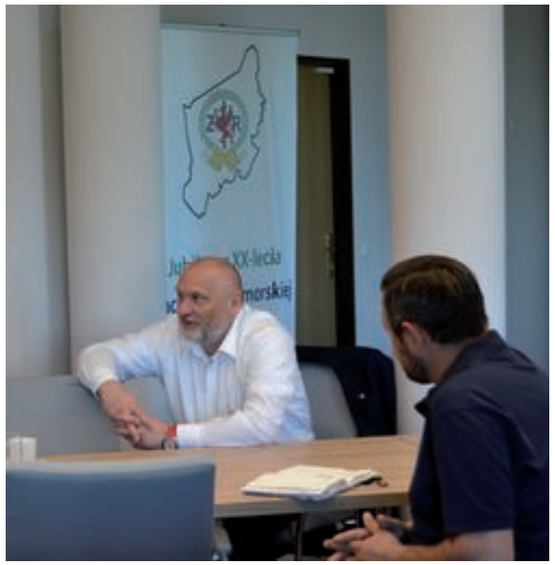

23 czerwca br. w Szczecinie odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, którego uczestnikiem był również mecenas Piotr Kopcewicz.

Jednym z głównych tematów posiedzenia było omówienie spraw związanych z przygotowaniem Walnego Zgromadzenia, które powinno się odbyć w najbliższym czasie.

Następnie szczegółowo omówiono realizację wniosków wpływających do Biura ZIR, bowiem w dalszym ciągu napływają prośby o interwencję w sprawie niewypłaconej pomocy „suszowej", szacowań szkód łowieckich, braku aplikacji do zgłoszenia suszy itp.

Kolejno głos zabrał mecenas Piotr Kopcewicz, który pokrótce przedstawił Zarządowi charakterystykę organizacyjną i ogólną tematykę wykonywanych przez niego porad prawnych, odbywających się w Biurze Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Bieżące działania mecenasa skupiają się głównie na pomocy rolnikom w temacie: szkody łowieckie, pomoc związana z suszą oraz de minimis. W sprawie oddania przez rolników pomocy de minimis Zarząd ZIR stoi na stanowisku, iż rolnik powinien zwrócić tylko i wyłącznie wykorzystaną nadwyżkę, a nie całą sumę pomocy de minimis.

Zarząd zakończył obrady na szczegółowej analizie korespondencji, która wpłynęła do biura ZIR w ciągu ostatnich dni.

Zarząd ZIR przypomina o kończącym się terminie składania wniosków o dopłaty do materiału siewnego, który mija 25 czerwca.

Dofinansowanie można uzyskać do następujących gatunków roślin uprawnych:

- zboża: jęczmień, owies (nagi, szorstki, zwyczajny), pszenica (twarda, zwyczajna), pszenżyto, żyto;
- rośliny strączkowe: bobik, groch siewny (odmiany roślin rolniczych), łubin (biały, wąskolistny, żółty), soja, wyka siewna;
- ziemniak.

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Działania MGMiŻŚ w celu przeciwdziałania skutkom suszy

Działania MGMiŻŚ w celu przeciwdziałania skutkom suszy W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR w sprawie podjęcia działań w celu przeciwdziałania skutkom suszy, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w swojej odpowiedzi przedstawia co następuje:

"Na wstępie pragnę poinformować, że nowelizacja ustawy - Prawo wodne, która weszła w życie w 2019 r., zostały zwiększone parametry stawów i zbiorników wodnych, które mogą zostać wykonane bez pozwolenia wodnoprawnego, a jedynie na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego. Dopuszczalna maksymalna powierzchnia stawów budowanych na podstawie zgłoszenia została zwiększona z 500 m2 do 1000 m2, a głębokość z 2 m do 3 m.

Ponadto, zmianie uległy przepisy art. 29 ustawy - Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 471 oraz 695). Art. 29 ust. 2 pkt 32 stanowi, że nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia, budowa stawów i zbiorników wodnych o powierzchni nieprzekraczającej 1000 m2 i głębokości nieprzekraczającej 3 m, położonych w całości na gruntach rolnych. Natomiast art. 29 ust. 2 pkt 14 stanowi, że nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia, budowa obiektów budowlanych będących urządzeniami melioracji wodnych.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 395 pkt 11-13 ustawy - Prawo wodne pozwolenia wodnoprawnego albo zgłoszenia wodnoprawnego nie wymaga:

- zatrzymywanie wody w rowach, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem,
- hamowanie odpływu wody z obiektów drenarskich, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem,
- przechwytywanie wód opadowych lub roztopowych za pomocą urządzeń melioracji wodnych, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem.

Jednocześnie, należy podkreślić, że ingerencja w konstrukcję rowu (urządzenia wodnego) mająca na celu zatrzymanie wody, może stanowić jego przebudowę/rozbudowę, a tym samym przy ww. czynnościach wymagane jest pozwolenie wodnoprawne. Również budowa urządzeń i budowli piętrzących na rowach, zaliczanych do urządzeń wodnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Odnośnie zmian w przepisach ułatwiających budowę ww. obiektów oraz umożliwiających korzystanie przez rolników z wody bez dodatkowych pozwoleń uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej trwają pracę nad projektem ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Ten akt prawny wprowadzi szereg ułatwień w zakresie realizacji inwestycji mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy. Z uwagi na zróżnicowanie obiektów mających przeciwdziałać skutkom suszy i różny ich wpływ na stosunki wodne z uwagi na potrzebę planowanego gospodarowania wodą nie ma możliwości zwolnienia każdego korzystania z wód z tych obiektów z obowiązku uzyskania pozwoleń wodnoprawnych.

Jednocześnie informuję, że PGW WP podejmują szereg działań, w tym działania doraźne mające na celu ograniczanie skutków suszy. Od lutego 2020 r. zarządy zlewni PGW WP przystąpiły do ograniczania odpływu wody na ciekach przy pomocy zastawek lub zamknięć na istniejących małych obiektach piętrzących, poprzez przekazane im przez KZGW wytyczne, obejmujące:

• Zamykanie istniejących budowli piętrzących w terminie zależnym od aktualnych warunków hydrologiczno – meteorologicznych – w normalnych warunkach byłby to okres po spływie wód wielkich z topniejącej pokrywy śnieżnej, aktualnie przystąpiono do zamykania budowli najszybciej jak tylko jest to możliwe (w górnych odcinkach cieków nizinnych nawet z początkiem marca). Wczesne zamknięcie budowli piętrzących zmniejszy natężenie funkcji drenującej koryt cieków naturalnych i związanych z nimi funkcjonalnie systemów rowów melioracyjnych, co pozwoli na łatwiejsze utrzymywanie wyższego poziomu wód gruntowych (szczególnie istotne na przyległych gruntach organicznych). Zamykane są wszystkie możliwe

do zamknięcia budowle piętrzące, jeśli nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa ludzi, czy mienia.

- Utrzymywanie poziomu wody przed budowlą na rzędnej normalnego piętrzenia (NPP) przy stanach wody w rzece niskich i średnich przez cały okres wegetacyjny, a w razie potrzeby wydłużenie tego okresu do połowy listopada.
- Obniżanie poziomu piętrzenia w okresie sianokosów i konserwacji koryta cieku. Ze względu na suszę nie dopuszczanie do całkowitego otwierania budowli, a jedynie obniżanie poziomu piętrzenia na czas prowadzenia prac utrzymaniowych i sianokosów na przyległych użytkach zielonych.
- Kontrole poziomu piętrzenia w celu dostosowania go do aktualnych warunków hydrologiczno –meteorologicznych z całkowitym otwieraniem budowli na okres przepływu wód wielkich po letnich ulewach.
- Stałą kontrolę drożności budowli z bieżącym usuwaniem zatorów z gałęzi, skoszonej roślinności, itd.
- Stałe utrzymywanie poniżej budowli przepływu minimum nienaruszalnego – jeśli jest to możliwe ze względów hydrologiczno - meteorologicznych.
- Otwieranie budowli w okresie jesiennym w terminie zależnym od aktualnych potrzeb (październik - listopad).
- Wykonywanie bieżących napraw i remontów w miarę możliwości po zakończeniu piętrzenia.

Tylko na obszarze Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, dzięki bezinwestycyjnym działaniom udało się zatrzymać w korytach małych cieków dodatkowo 17 028 tys. m^3 wody. Przewidywane są w najbliższym czasie prace remontowe i przebudowy istniejących małych urządzeń piętrzących, celem umożliwienia retencjonowania wody na obszarze całego kraju. W planie jest również dokonywanie zmian w obowiązujących pozwoleniach wodnoprawnych urządzeń piętrzących, aby w bardziej skuteczny sposób móc reagować na sytuację hydrologiczną w kraju, z położeniem nacisku na łagodzenie skutków suszy.

Sterowanie poziomem wód w korytach rzek i kanałów na odcinkach połączonych z systemem rowów melioracyjnych umożliwia napełnienie wodą rowów melioracyjnych na okres suszy. Dzięki tym działaniom woda wypełnia odcinkowo koryta rzek, a na pobliskich terenach podnosi się poziom wód gruntowych.

W ramach opracowanego przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, PGW Wody Polskie oraz przy współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi Programu kształtowania zasobów wodnych (PKZW) przywrócona zostanie dwufunkcyjna rola urządzeń melioracyjnych, która zapewni odprowadzanie wód z pól i użytków rolnych w czasie opadów, ale również retencję wód w okresach suszy. Jednocześnie na przyujściowych odcinkach rowów zbiorczych, odprowadzających wody z obiektów melioracyjnych do cieków będzie wprowadzana roślinność ekotonowa, tworząca strefy buforowe wzdłuż rzek i rowów, wspomagająca naturalną retencję wód, bioróżnorodność oraz redukująca spływ biogenów do wód. To kompleksowe podejście do gospodarowania wodami, łączące aspekt gospodarczy i środowiskowy w przeciwdziałaniu skutkom suszy rolniczej. Z uwagi na zwiększające się zagrożenie suszą, pracownicy Wód Polskich podjęli działania w terenie, mające na celu poprawę retencji wód w rzekach przy pomocy zastawek lub zamknięć na istniejących małych obiektach piętrzących. Poprzez system zastawek oraz jazów, na małych urządzeniach wodnych zostanie uzyskany efekt zatrzymywania wody w zlewni na terenach rolniczych.

PGW Wody Polskie na poziomie poszczególnych zarządów zlewni zidentyfikowały zadania na małych rzekach i ciekach, których realizacja przyniesie natychmiastowy efekt retencyjny, zasilający w wodę głównie obszary wykorzystywane na potrzeby produkcji rolnej. Planowane efekty to budowa, odbudowa lub remont 627 urządzeń wodnych (jazów, zastawek, mnichów itp.), których efektem będzie możliwość dodatkowego zmagazynowania 32,4 mln m^3 na obszarze 30 – 40 tys. ha gruntów, w skali kraju. Całość planu obejmuje 55 działania inwestycyjne i 85 działania utrzymaniowe w liczbie 140 zadań na łączną kwotę ok. 157 mln zł w perspektywie realizacji do 3 lat (lata 2020-2022). W roku 2020 do realizacji planowane są zadania na kwotę ok. 60 mln zł, które przyniosą pierwsze efekty retencyjne (ok. 3,2 mln m^3).

Oprócz tego pragnę poinformować, że mając na uwadze narastający problem suszy oraz niedoborów wody na obszarze kraju, MGMIŻŚ podejmuje inne działania mające na celu ochronę i zwiększenie dostępnych zasobów wodnych. Zostały opracowane i są wdrażane programy, które zabezpieczą Polskę przed skutkami suszy. Są to działania krótkoterminowe jednoroczne, średnioterminowe do 2027 roku i długoterminowe do 2050 roku. Działania są realizowane przez PGW Wody Polskie oraz służby: hydrologiczno-meteorologiczną oraz hydrogeologiczną.

PGW Wody Polskie wdrażają kompleksowe działania mające na celu minimalizowanie jej negatywnych skutków, Natomiast służby monitorują i prognozują stan zagrożenia suszą atmosferyczną, hydrologiczną, hydrogeologiczną i rolniczą.

Długoterminowe kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej oraz przeciwdziałania skutkom suszy zaprezentowane są w projekcie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS). Plan zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.) zawiera m.in.:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
- katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

PGW Wody Polskie, zgodnie z ustawą Prawo wodne przygotowuje PPSS. Jest to główny, strategiczny dokument planistyczny z perspektywą 50- letnią, zgodnie z którym prowadzi się przeciwdziałanie skutkom suszy. Jest to pierwszy dokument ogólnokrajowy podejmujący temat minimalizowania skutków suszy. Rolą planu przeciwdziałania skutkom suszy jest wskazanie działań, które ograniczą negatywny wpływ tego zjawiska na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. PPSS wraz z planami gospodarowania wodami, planami zarządzania ryzykiem powodziowym oraz utrzymania wód, ma się przyczynić do poprawy stanu gospodarki wodnej w Polsce. Celem PPSS jest zapewnienie odpowiedniej ilości wód, co najmniej dobrej jakości, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Źródłem finansowania projektu jest: II oś priorytetowa Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Integralną częścią PPSS są załączniki, w których zawarto informacje o planowanych inwestycjach i działaniach. W załączniku nr 1 do PPSS przedstawiono propozycje budowy i przebudowy urządzeń wodnych. Są to działania obejmujące dużą (m.in. budowa wielofunkcyjnych zbiorników wodnych „Wielowieś Klasztorna", „Kąty Myscowa", czy „Kamieniec Ząbkowicki", stopni wodnych „Lubiąż", „Ścinawa", „Siarzewo", „Niepołomice"), jak i małą retencję (m.in. działania: „Utrzymanie bioróżnorodności ekosystemów wodnych terenów Pojezierza Kaszubskiego oraz Borów Tucholskich poprzez odbudowę urządzeń malej retencji wodnej", „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap 1; Zwiększenie retencji jeziorowej i korytowej w Województwie Zachodniopomorskim – Etap I i Etap II oraz Stabilizacja poziomu wody oraz zwiększenie zasobów wodnych jezior Powidzkiego Parku Krajobrazowego).

W załączniku nr 2 do PPSS przedstawiono natomiast katalog działań, których wdrożenie przyczyni się do minimalizowania skutków suszy. Wśród proponowanych działań znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne. Wśród działań związanych ze zwiększeniem retencji wskazano działania mające ograniczyć spływ powierzchniowy i zatrzymanie wody w przyrodzie, w glebie – w miejscu gdzie spadł opad. Ponadto proponuje się m.in. przebudowę urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniającej na nawadniająco – odwadniające, zachowanie mokradeł, czy budowę zbiorników wód – zarówno zlokalizowanych na ciekach, jak i przykorytowych. Poza działaniami zwiększającymi ilość wody w przyrodzie, wskazano działania formalne, które umożliwią działanie w trakcie wystąpienia suszy, celem łagodzenie jej skutków. Wśród nich należy wymienić m.in. czasowe ograniczenie korzystania z wód. Opracowany system procedur powinien zostać wdrożony w momencie wystąpienia jednej z okoliczności uzasadniających ogłoszenie klęski suszy lub w razie osiągnięcia w wodach powierzchniowych lub/i wodach podziemnych innej ustalonej w procedurze wartości granicznej dla suszy. Należy zwrócić uwagę, że aby skutecznie przeciwdziałać skutkom suszy należy działać komplementarnie, tj. trzeba realizować działania zarówno techniczne polegające na realizacji inwestycji w dużą, jak i małą retencję, działania w naturalną retencję, przywracając m.in. mokradła czy zwiększając retencję korytową, jak i nietechniczne polegające na kształtowaniu dobrych postaw i edukowaniu społeczeństwa, oraz budowaniu systemów monitoringu i reagowania na zjawisko suszy.

Do 15 lutego 2020 r. trwały konsultacje społeczne projektu PPSS. W najbliższym czasie na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostanie upubliczniony PPSS wraz z tabelą prezentującą sposób rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji społecznych. Kolejnymi działaniami będzie opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko projektu PPSS wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych projektu prognozy i projektu Planu. PPSS zostanie przyjęty w drodze rozporządzenia ministra właściwego ds. gospodarki wodnej w IV kwartale 2020 r. Szczegóły dot. projektu PPSS oraz przeprowadzonych konsultacji można znaleźć na stronie: www.stopsuszy.pl.

Częścią PPSS będą Założenia i inne elementy wypracowane w trakcie przygotowywania Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (PPNW), pierwotna nazwa: Program rozwoju retencji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030. Ideą tego projektu jest intensyfikacja działań, których realizacja zwiększy stopień retencji wody w naszym kraju, gdyż jedynie poprzez świadome gospodarowanie wodami możliwe jest przeciwstawienie się skutkom zmian klimatycznych. Działania wskazane w Programie uwzględniają wszystkie rodzaje retencji wód powierzchniowych wyróżniane ze względu na skalę – dużą, małą i mikro retencję oraz rodzaj retencji – naturalną i sztuczną. Dnia 10 września 2019 roku Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030".

W ramach przeciwdziałania skutkom suszy PGW Wody Polskie podejmują również poniższe działania wpisujące się w strategię krótko i średniookresową.

Na realizację zadań w ramach Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną na 2020 rok zaplanowane i zabezpieczone zostały środki w wysokości około 400 mln zł. Środki te pozwolą na wykonanie w sumie ponad 4 tys. zadań na terenie całego kraju, w których poza typowymi zadaniami eksploatacyjno-utrzymaniowymi obiektów i urządzeń wodnych znajdują się m.in. remonty budowli piętrzących takich jak jazy, zastawki czy groble, utrzymywanie i eksploatacja stacji pomp i pompowni odwadniająco – nawadniających, uszczelnianie zapór zbiorników retencyjnych, odmulanie zbiorników retencyjnych, itp. mających m.in. wpływ na ograniczanie skutków suszy. Są to w zdecydowanej większości działania jednoroczne, które zostaną rozpoczęte i zakończone w 2020 r. Poza wskazanymi zadaniami realizowana jest systematyczna aktualizacja instrukcji gospodarowania wodami dla obiektów piętrzących wodę w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb i trwającej kolejny rok z rzędu suszy, np. na Zbiorniku Wodnym Sulejów.

Obok działań utrzymaniowych realizowane są również zadania w ramach Programu planowanych inwestycji w gospodarce wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Są to zadania na ogół wieloletnie i obejmują wszystkie inwestycje realizowane i planowane do wykonania

w gospodarce wodnej. Łącznie w Planie jest 821 zadań inwestycyjnych, na łączną kwotę 66 485 mln zł. Są one finansowane z różnych źródeł, m.in. ze środków Unii Europejskiej przyznanych w ramach Programów Operacyjnych w tym; Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnych Programów Operacyjnych, ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dotacji gmin, pożyczek oraz środków własnych PGW Wody Polskie. W roku 2020 realizowanych jest 252 zadania, których wartość wynosi 1,68 mld zł. Jako przykłady sztandarowych inwestycji PGW Wody Polskie mających na celu min. przeciwdziałanie skutkom suszy to min: budowa zbiornika Wielowieś Klasztorna i Kąty Myscowa, stopień wodny Siarzewo, Niepołomice, Lubiąż, Ścinawa, Pisz. Ponadto pragnę poinformować, że w dniu 7 kwietnia br. Rada Unii Europejskiej przyjęła rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2020/C 147/01). Projekt ww. rozporządzenia Komisja Europejska opublikowała w maju 2018 r. Zaproponowano w nim minimalne wymagania oraz procedury dotyczące wykorzystania oczyszczonych ścieków komunalnych do nawadniania w rolnictwie. Jego głównym celem jest przyczynienie się do zmniejszenia niedoboru wody w całej UE, w ramach przystosowywania się do zmiany klimatu, przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania wody odzyskiwanej. Ponowne wykorzystywanie wody jest istotnym elementem w ramach zintegrowanego podejścia w zakresie gospodarki wodnej i przyczynia się do spełniania założeń polityki w dziedzinie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania katastrofom, inicjatywy przewodniej „Europa efektywnie korzystająca z zasobów" stanowiącej część strategii „Europa 2020", jak również realizowanych od grudnia 2015 r. szeregu inicjatyw Komisji w ramach tzw. gospodarki o obiegu zamkniętym.

Ww. rozporządzenie wiąże w całości kraj członkowski i będzie stosowane bezpośrednio w poszczególnych krajach członkowskich, co oznacza konieczność zmian w istniejącym porządku prawnym celem dostosowania istniejących przepisów do wymogów wynikających z niniejszego rozporządzenia. Ze względu na konieczność ustanowienia odpowiednich procedur i instytucji odpowiedzialnych za wdrożenie niniejszego rozporządzenia przez administrację kraju członkowskiego oraz umożliwiając podmiotom gospodarczym przygotowanie się do stosowania nowych przepisów, zakłada się 3-letni okres vacatio legis od momentu wejścia w życie rozporządzenia, a więc konieczność stosowania jego przepisów przez poszczególne kraje członkowskie to 2023 rok. Jednocześnie w projekcie rozporządzenia zawarto artykuł 2 ust. 2, na podstawie którego kraj członkowski ma prawo nie stosować wody odzyskanej u siebie w kraju i nie wdrażać przepisów niniejszego rozporządzenia.

Mając na uwadze powyższe MGMiŻŚ w styczniu br. zainicjowało dyskusję i podjęło współpracę na forum krajowym między instytucjami oraz podmiotami zaangażowanymi w proces w celu wypracowania najlepszego podejścia do wdrożenia ww. rozporządzenia.

Aktualnie rozważana jest możliwość wsparcia uruchomienia projektów pilotażowych w zakresie ponownego wykorzystania wody w Polsce."

Wniosek w sprawie nierównego traktowania rolników w przepisach o tarczy antykryzysowej

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, wystąpił do Premiera Mateusza Morawieckiego, w związku z pojawiającymi się sygnałami od rolników z całego kraju, dotyczącymi nierównego traktowania tej grupy zawodowej w rozwiązaniach przewidzianych w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.), o podjęcie działań w niniejszej sprawie.

Rolnicy, w zależności od interpretacji stosowanej przez różne organy administracji, w niektórych przypadkach traktowani są tak jak przedsiębiorcy, w innych zaś odmawia im się takiego statusu.

Przykładowo, rolnikom, którzy złożyli wnioski o przyznanie pożyczek dla mikroprzedsiębiorców, zgodnie z art. 15zzd ust. 1 ww. ustawy, właściwe organy odmawiają jej przyznania, z uwagi na okoliczność, że do rolników takich nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. Z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.). Tymczasem wielu rolników zatrudnia pracowników i odprowadza za nich składki do ZUS (obok składek do KRUS opłacanych za siebie). Co więcej, na mocy ustawy - Prawo przedsiębiorców, rolnicy nie zostali pozbawieni statusu przedsiębiorców. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, jej przepisów nie stosuje się do działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, ale nie oznacza to, że rolnicy nie są przedsiębiorcami, a wykonywana przez nich działalność — nie jest działalnością gospodarczą. Wprost przeciwnie, rolnicy są przedsiębiorcami, nie stosuje się jednak do nich Prawa przedsiębiorców (w szczególności nie podlegają wpisowi do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej).

Pomimo to, właściwe organy odmawiają rolnikom przyznawania pomocy, która ma przeciwdziałać negatywnym skutkom COVID-19, a która jest przyznawana innym przedsiębiorcom.

Wobec powyższego, zwracamy się do Pana Premiera o dokonanie zmian wprowadzonych przepisów, w taki sposób, by pomoc mogła być przyznawana także rolnikom, zwłaszcza takim, którzy tworzą i utrzymują miejsca pracy, zatrudniając pracowników. Taka pomoc jest tym bardziej niezbędna, bowiem rolnicy, oprócz negatywnych skutków wywołanych przez COVID-19, borykają się także z problemem suszy, negatywnie wpływającym na uprawy rolne.

W związku z powyższym Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, zwrócił się do Premiera o podjęcie działań legislacyjnych w powyższej sprawie.

Minister Sprawiedliwości nie jest upoważniony do zawieszenia czynności komorniczych

W odpowiedzi na pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych zawierające prośbę do Ministra Sprawiedliwości o zawieszenie wszelkich czynności komorniczych w gospodarstwach rolnych na okres od 3 do 6 miesięcy - zostaliśmy poinformowani, że obowiązujące przepisy prawne nie upoważniają Ministra Sprawiedliwości, w ramach sprawowanego przez niego nadzoru zwierzchniego nad działalnością komorników sądowych oraz zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych w postępowaniach egzekucyjnych, do zawieszenia jakiegokolwiek postępowania egzekucyjnego, względnie do złożenia do komornika lub sądu wniosku o zawieszenie takiego postępowania.

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego możliwe jest tylko w ściśle określonych przepisami prawa sytuacjach. Instytucję zawieszenia postępowania egzekucyjnego regulują przepisy art. 818 - 8203 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2019 poz. 1460 t.j. ze zm.), które wskazują przesłanki do wstrzymania czynności egzekucyjnych wykonywanych przez komornika sądowego.

Ogólnie rzecz ujmując organ egzekucyjny zawiesza postępowanie w sytuacji gdy wierzyciel lub dłużnik nie ma zdolności procesowej ani przedstawiciela ustawowego lub w razie śmierci wierzyciela lub dłużnika. Zawieszenie postępowania może również nastąpić na wniosek wierzyciela.

Podejmowanie decyzji w przedmiocie zawieszenia postępowania należy do właściwości organów egzekucyjnych, którymi są co do zasady komornik sądowy oraz sądy rejonowe lub do wierzyciela będącego dysponentem tego postępowania. W żadnym jednak przypadku uprawnienia do zawieszenia takiego postępowania nie posiada Minister Sprawiedliwości.

Ministerstwo poinformowało nas także, że na bieżąco śledzi sytuację w szeroko rozumianej działalności egzekucyjnej i opracowuje niezbędne rozwiązania, które po ich dogłębnym przeanalizowaniu pod kątem możliwości zastosowania do komorników sądowych oraz stron i uczestników prowadzonych przez nich postępowań egzekucyjnych, zostaną pilnie wprowadzone w życie. Charakter i termin wdrożenia tych rozwiązań zależeć będzie jednak od stanu zagrożenia epidemiologicznego oraz jego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie kancelarii komorniczych i systemu egzekucji.

IUNG-PIB pozytywnie o zwolnieniu z deklarowanych zobowiązań

Na wniosek KRIR resort rolnictwa zwrócił się do Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach w sprawie opinii na temat wprowadzenia zmian w przepisach umożliwiających zwolnienie ze zobowiązań w zakresie międzyplonów uznawanych za obszary proekologiczne w przypadku wystąpienia suszy rolniczej. IUNG-PIB opracował stosowną opinię, którą prezentujemy poniżej.

Podstawowe funkcje ochronne i korzyści wynikające z uprawy międzyplonów, deklarowanych jako zobowiązanie w ramach EFA zyskują na znaczeniu oraz wzrasta ich skuteczność, proporcjonalnie do wytworzenia przez rośliny odpowiednio dużej biomasy. Efekt ten wiązać należy m.in. z: większą kumulacją składników pokarmowych, poprawą bilansu materii organicznej, działaniem fitomelioracyjnym, lepszym zacienieniem i pokryciem powierzchni gleby.

W warunkach coraz częściej występujących anomalii pogodowych związanych m.in. z niedoborem opadów, występowaniem suszy rolniczej, bądź okresami z wyższą temperaturą do później jesieni, należy liczyć się ze zwiększonym ryzykiem uprawy międzyplonów, problem ten głównie dotyczy uprawy międzyplonu ścierniskowego. Dodatkowym problemem w uprawie międzyplonów ścierniskowych i ozimych jest skrócenie okresu ich wegetacji ze względu na późne zbiory przedplonu.

Do obszarów, które mogą być uznane za proekologiczne (EFA) po spełnieniu kryteriów dotyczących składu gatunkowego zaliczane są:

- Międzyplon z wsiewką poplonową
- Międzyplon ścierniskowy
- Międzyplon ozimy

Międzyplon jako wsiewka poplonowa wysiewany jest wiosną w zboża ozime lub jare.

Międzyplon w zboża ozime może być wysiewany wczesną wiosną lub później w okresie kłoszenia zbóż ozimych.

Międzyplon w zboża jare może być wysiewany w jednym terminie co zboża lub później w okresie ich krzewienia.

W uprawach tych bardzo ważne są dwa okresy: okres siewu i okres zbioru rośliny ochronnej (zboża). W przypadku braku wilgoci w pierwszym okresie (siewu) mogą wystąpić słabe wschody i w konsekwencji może być mała obsada roślin, co powoduje, że utrzymanie takiej uprawy nie jest zasadne. W drugim okresie, po zbiorze rośliny ochronnej w przypadku małej wilgotności gleby i przy usłonecznieniu, odsłonięcie delikatnych roślin może doprowadzić do ich wyschnięcia. W takich przypadkach również nie ma podstaw do utrzymywania takiej plantacji, bo nie będzie spełniać swojego zadania.

Wykorzystanie danych Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej (SMSR) jest zasadne w przypadku rozwoju roślin międzyplonowych (podobnych do rozwoju zbóż) w okresie od 21 marca do 10 sierpnia, albowiem w tym okresie monitorowane są przez SMSR zboża ozime i jare.

Natomiast dla roślin bobowatych prowadzony jest monitoring suszy od 21 kwietnia do 30 września. Dla tych roślin (podobnych do rozwoju roślin bobowatych) rosnących w ww. okresie można wykorzystać informacje o wartościach krytycznych SMSR dla wsiewek międzyplonu.

Międzyplon ścierniskowy wysiewany jest po zbiorze plonu głównego (zbóż, rzepaku), najczęściej wykonywany jest w pierwszej połowie sierpnia. Jeżeli w okresie siewów jest susza nie ma uzasadnienia aby taka uprawa była zakładana, albowiem nasiona nie wzejdą i nie jest zasadne, aby ponosić na te uprawy zbędne nakłady typu: koszty nawozów, nasion itp.. W tym przypadku przy braku opadów atmosferycznych nie jest wskazany wysiew nasion.

Należy zaznaczyć, że określenie braku opadów jest bardzo trudne do sprecyzowania z uwagi, że brak jest dostatecznej wiedzy odnośnie dokładnego określenia długości okresu bezopadowego, powodującego brak wschodów.
Natomiast jeżeli po wschodach wystąpi susza, rośliny mogą wypadać i okrycie gleby może być słabe, a uprawy międzyplonowe, które będą utrzymywane na polach, dodatkowo będą przyczyniały się do przesuszenia gleby.
IUNG-PIB nie dysponuje wielkościami krytycznymi powodującymi suszę międzyplonów, w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu upraw i zwierząt gospodarskich w okresie od 1 lipca do 15 października. Trudność w wykorzystaniu monitoringu suszy do oceny ryzyka i powodzenia uprawy międzyplonu ścierniskowego i ozimego wynika z braku informacji o warunkach wilgotnościowych w okresie ich wegetacji (okres wegetacji wykracza poza prowadzony obecnie monitoring suszy - tj. do końca września), w zależności od doboru gatunków poplony ścierniskowe wymagają od 50 do 100 dni wegetacji. Okres ich wegetacji charakteryzuje się dużą zmiennością warunków meteorologicznych (częstym występowaniu opadów o zasięgu lokalnym), wykorzystaniu w zasiewach poplonów mieszanek o różnych składzie gatunkowym, a tym samym o różnych wymaganiach wilgotnościowych, co powoduje że jest problem z określeniem wartości granicznych klimatycznego bilansu wodnego.
Natomiast przybliżone wartości krytyczne SMSR informujące o niedoborach wody można wykorzystać dla upraw bobowatych oraz dla roślin o podobnych potrzebach wodnych do kukurydzy, albowiem uprawy te obejmuje monitoring suszy w okresie od 1 lipca do 30 września. Poza tym wystąpienie suszy wykazanej przez SMSR w przypadku kukurydzy, świadczy też o niedoborach wody na tym terenie.
Międzyplon ozimy jest najpewniejszą uprawą spośród wszystkich międzyplonów. Wysiewany jest na początku września w przypadku wystąpienia nawet niewielkich opadów nasiona mogą skiełkować. Natomiast w październiku i miesiącach następnych susza, która może niszczyć zasiewy występuje raczej rzadko. Występujące jesienią niedobory wody nie są duże, więc nie powoduje to problemów z obsadą roślin jak i ze zwartością łanu.
Należy jednocześnie podkreślić, że istniejący system monitoringu suszy może być narzędziem wsparcia decyzji w zakresie uprawy międzyplonów szczególnie wsiewek poplonowych (wegetacja których w większym zakresie pokrywa się z monitoringiem)
IUNG-PIB w Puławach przychylił się do wniosku Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulewicza i pozytywnie zaopiniował zwolnienie z deklarowanych zobowiązań wsiania i utrzymania międzyplonów w warunkach suszy. Zdaniem IUNG udany plon powstaje w tylko wtedy, gdy warunki opadowe są bardzo dobre. Nawet stosunkowo niewielkie niedobory opadów w czasie siewów poplonów są na ogół przyczyną dużego opóźnieniem wschodów i tym samym jego rola ograniczona jest tylko do względów formalnych i w tym wypadku międzyplony nie pełnią wówczas oczekiwanej roli proekologicznej.
Konkluzja:
Na podstawie powyżej przedstawionych danych IUNG-PIB stwierdza że w przypadku braku opadów atmosferycznych, System Monitoringu Suszy Rolniczej nie jest w stanie określić precyzyjnie możliwości wschodów przez rośliny, zwłaszcza w okresie od I lipca do 20 sierpnia.
Dane dotyczące Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej można wykorzystać do przybliżonej oceny suszy dla międzyplonów, korzystając z krytycznych wartości klimatycznego bilansu wodnego publikowanych dla: zbóż, roślin strączkowych oraz kukurydzy. Publikowane informacje przez SMSR o warunkach niedoboru wody mogą być pomocne dla kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) przy ocenie tych warunków jako przypadek wystąpienia siły wyższej, skutkujące zwolnieniem rolników z zadeklarowanego obowiązku wysiewu międzyplonów lub okrywy zielonej.

UOKiK - śruty rzepakowa, sojowa i DDGS nie są produktami rolnymi lub spożywczymi w rozumieniu ustawy o przewadze kontraktowej

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR w sprawie cen śruty rzepakowej, sojowej i DDGS, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dani 1 czerwca 2020 r. poinformował, co następuje:

"Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 517) określa zasady i tryb przeciwdziałania, w celu ochrony interesu publicznego, praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową przez nabywców produktów rolnych lub spożywczych lub dostawców tych produktów, jeżeli to wykorzystywanie wywołuje lub może wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, z wyłączeniem dostaw bezpośrednich w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami. Przewagą kontraktową w rozumieniu ustawy (po nowelizacji, która weszła w życie dnia 11 grudnia 2018 r.) jest występowanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy. Należy przy tym podkreślić, iż sam fakt posiadania przewagi kontraktowej nie jest zabroniony. Niedozwolone jest natomiast jej nieuczciwe wykorzystywanie, tj. takie, które jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony umowy (lub go narusza). Ustawa wskazuje w art. 7 ust. 3 przykładowe formy nieuczciwych praktyk takie jak:

- nieuzasadnione rozwiązanie umowy lub zagrożenie rozwiązaniem umowy;
- przyznanie wyłącznie jednej stronie uprawnienia do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia;
- uzależnianie zawarcia lub kontynuowania umowy od przyjęcia lub spełnienia przez jedną ze stron innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- nieuzasadnione wydłużanie terminów płatności za dostarczone produkty rolne lub spożywcze.

Kluczowe dla zastosowania niniejszej ustawy jest jednak pojęcie produktu rolnego lub spożywczego. W art. 5 ust. 3 ustawy o przewadze kontraktowej, ustawodawca formułując definicję pojęcia produktu rolnego lub spożywczego, zastosował odwołanie do istniejącej już definicji pojęcia Środka spożywczego wprowadzonej artykułem 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.- Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463).
Jak wskazano w art. 2 w/w rozporządzenia "żywność" (lub "środek spożywczy") oznacza jakiekolwiek substancje lub produkty, przetworzone, częściowo przetworzone lub nieprzetworzone, przeznaczone do spożycia przez ludzi lub, których spożycia przez ludzi można się spodziewać, przy czym pojęcie "środek spożywczy" obejmuje napoje, gumę do żucia i wszelkie substancje, łącznie z wodą, świadomie dodane do żywności podczas jej wytwarzania, przygotowania lub obróbki.
W treści omawianego artykułu sformułowano także katalog wyłączeń, z którego wynika, że "środek spożywczy" nie obejmuje:

a. pasz;
b. zwierząt Żywych, chyba że mają być one wprowadzone na rynek do spożycia przez ludzi;
c. roślin przed dokonaniem zbiorów;
d. produktów leczniczych w rozumieniu dyrektyw Rady 65/65/EWG i 92/73/ EWG;
e. kosmetyków w rozumieniu dyrektywy Rady 76/768/ EWG;
f. tytoniu i wyrobów tytoniowych w rozumieniu dyrektywy Rady 89/622/ EWG;
g. narkotyków lub substancji psychotropowych w rozumieniu Jedynej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz Konwencji o substancjach psychotropowych z 1971 r.
h. pozostałości i zanieczyszczeń.

W przesłanym piśmie wskazano, że problemem jest cena śruty rzepakowej i sojowej oraz DDGS. Biorąc pod uwagę powyższe, nie można uznać tych pasz za produkty rolne lub spożywcze w rozumieniu ustawy o przewadze kontraktowej, a w konsekwencji jej przepisy nie znajdą zastosowania w niniejszej sprawie.
W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat ustawy o przewadze kontraktowej można skorzystać ze strony internetowej www.przewagakontraktowa.uokik.gov.pl, gdzie znajdują się odpowiedzi na najważniejsze pytania, jak również materiały objaśniające przepisy. Ewentualne sygnały o zauważonych na rynku nieprawidłowościach można zgłaszać mailowo pod adres przewaga@uokik.gov.pl lub za pośrednictwem formularza dostępnego pod adresem https://ankieta.uokik. QOV. pl/formularz-zqloszenie-przewaga/."

Melioracje i retencjonowanie wód - działania MGMiŻŚ

W odpowiedzi na wniosek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych, w sprawie podjęcia działań mających na celu poprawę stanu urządzeń melioracji wodnych i wykorzystania ich do retencjonowania wód, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w swojej odpowiedzi z dnia 25 maja informuje co następuje:
"Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) na poziomie poszczególnych zarządów zlewni zidentyfikowały zadania na małych rzekach i ciekach, których realizacja przyniesie natychmiastowy efekt retencyjny, zasilający w wodę głównie obszary wykorzystywane na potrzeby produkcji rolnej. Planowane efekty to budowa, odbudowa lub remont 627 urządzeń wodnych (jazów, zastawek, mnichów itp.), których efektem będzie możliwość dodatkowego zmagazynowania 32,4 mln m^3 wody na obszarze 30 — 40 tys. ha gruntów, w skali kraju. Całość planu obejmuje 55 działania inwestycyjne i 85 działania utrzymaniowe w liczbie 140 zadań na łączną kwotę ok. 157 mln zł w perspektywie realizacji do 3 lat (lata 2020-2022). W roku 2020 do realizacji planowane są zadania na kwotę ok. 60 mln zł, które przyniosą pierwsze efekty retencyjne (ok. 3,2 mln m^3).
W ramach ww. prac przywrócona zostanie dwufunkcyjna rola urządzeń melioracyjnych, która zapewni odprowadzanie wód z pól i użytków rolnych w czasie opadów, ale również retencję wód w okresach suszy. Jednocześnie na przyujściowych odcinkach rowów zbiorczych, odprowadzających wody z obiektów melioracyjnych do cieków będzie wprowadzana roślinność ekotonowa, tworząca strefy buforowe wzdłuż rzek i rowów, wspomagająca naturalną retencję wód, bioróżnorodność oraz redukująca spływ biogenów do wód.
Ponadto, od lutego 2020 r. Zarządy Zlewni przystąpiły do ograniczania odpływu wody na ciekach przy pomocy zastawek lub zamknięć na istniejących małych obiektach piętrzących, poprzez przekazane im przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej wytyczne, obejmujące:

- Zamykanie istniejących budowli piętrzących w terminie zależnym od aktualnych warunków hydrologiczno-meteorologicznych — w normalnych warunkach byłby to okres po spływie wód wielkich z topniejącej pokrywy śnieżnej, aktualnie przystąpiono do zamykania budowli najszybciej jak tylko jest to możliwe (w górnych odcinkach cieków nizinnych nawet z początkiem marca). Wczesne zamknięcie budowli piętrzących zmniejszy natężenie funkcji drenującej koryt cieków naturalnych i związanych z nimi funkcjonalnie systemów rowów melioracyjnych, co pozwoli na łatwiejsze utrzymywanie wyższego poziomu wód gruntowych (szczególnie istotne na przyległych gruntach organicznych). Zamykane są wszystkie możliwe do zamknięcia budowle piętrzące, jeśli nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa ludzi, czy mienia.
- Utrzymywanie poziomu wody przed budowlą na rzędnej normalnego piętrzenia (NPP) przy stanach wody w rzece niskich i średnich przez cały okres wegetacyjny, a w razie potrzeby wydłużenie tego okresu do połowy listopada.

- Obniżanie poziomu piętrzenia w okresie sianokosów i konserwacji koryta cieku. Ze względu na suszę nie dopuszczanie do całkowitego otwierania budowli, a jedynie obniżanie poziomu piętrzenia na czas prowadzenia prac utrzymaniowych i sianokosów na przyległych użytkach zielonych.
- Kontrole poziomu piętrzenia w celu dostosowania go do aktualnych warunków hydrologiczno-meteorologicznych z całkowitym otwieraniem budowli na okres przepływu wód wielkich np. po letnich ulewach,
- Stałą kontrolę drożności budowli z bieżącym usuwaniem zatorów z gałęzi, skoszonej roślinności, itd. Stałe utrzymywanie poniżej budowli przepływu minimum nienaruszalnego — jeśli jest to możliwe ze względów hydrologiczno-meteorologicznych.
- Otwieranie budowli w okresie jesiennym w terminie zależnym od aktualnych potrzeb (październik listopad).
- Wykonywanie bieżących napraw i remontów w miarę możliwości po zakończeniu piętrzenia.

Ponadto, poza ww. działaniami, w planie jest również dokonywanie zmian w obowiązujących pozwoleniach wodnoprawnych urządzeń piętrzących, aby w bardziej skuteczny sposób móc reagować na sytuację hydrologiczną w kraju, z położeniem nacisku na łagodzenie skutków suszy.

Jednocześnie informuję, że w ramach opracowanego projektu Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS) jedno z działań dotyczy budowy nowych urządzeń melioracji wodnych nawadniająco-odwadniających lub przebudowie istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniających na nawadniająco-odwadniające. Działanie ma na celu zwiększenie retencji wody w glebie na użytkach rolnych z wykorzystaniem urządzeń melioracji wodnych, w okresach suszy atmosferycznej lub suszy rolniczej. Po półrocznych konsultacjach społecznych projektu PPSS, w czasie których zgłoszono blisko 600 uwag i wniosków, obecnie trwa procedura analizy zgłoszonych uwag i opracowywanie zaktualizowanej wersji dokumentu, uwzględniającego zgłoszone propozycje. W najbliższym czasie na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostanie upubliczniony PPSS wraz z tabelą prezentującą sposób rozpatrzenia uwag. Docelowo PPSS zostanie przyjęty rozporządzeniem ministra właściwego ds. gospodarki wodnej.

Ponadto, aktualnie trwają prace nad zakresem przyszłej perspektywy finansowej 2021-2027, podczas których MGMiZS podnosi potrzebę inwestycji w zakresie retencjonowania wody, również w obszarach rolniczych.

Jednocześnie w ramach międzyresortowego zespołu ds. suszy przygotowywane są zmiany w zakresie zarządzania melioracją szczegółową, która ma niezwykłe znaczenie dla rolnictwa. Wkrótce rozpoczną się konsultacje proponowanego rozwiązania, zachęcamy do udziału w nich.

Podsumowując, PGW WP realizuje doraźne działania mające na celu poprawę stosunków wodnych na obszarach rolniczych, opracowano katalog przyszłych działań PPSS obejmujący urządzenia melioracji wodnych, oraz trwają prace nad zwiększeniem środków finansowych na ww. działania."

Wniosek o częstsze koszenie na paszę łąk na torfowiskach

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych 17 czerwca 2020 r. zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w zakresie częstości koszenia runi użytków zielonych w pakiecie 5 Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 wariant 5.6.2 Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające.

Obecnie na użytkach objętych ww. wariantem wymagana jest częstotliwość koszenia: raz, dwa lub trzy razy w ciągu 5 lat realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, jednak nie częściej niż co dwa lata, co określa ekspert przyrodniczy.

Ze względu na trudne warunki atmosferyczne – występujące od kilku lat długotrwałe okresy suszy – wielu rolników nie jest w stanie zapewnić odpowiedniej ilości pełnowartościowej paszy w postaci siana w żywieniu przeżuwaczy.

Mając powyższe na uwadze samorząd rolniczy wnosi o możliwość corocznego koszenia łąk położonych na glebach torfowych przy zachowaniu określonego dla wariantu terminu koszenia runi.

Problem niskich cen owoców miękkich

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił 18 czerwca 2020 r., do Ministra Rolnictwa i rozwoju Wsi o podjęcie działań w celu ustabilizowania cen skupu owoców miękkich.

W związku z trwającym obecnie skupem agrestu samorząd rolniczy z głębokim niepokojem obserwuje pogarszająca się sytuację na rynku owoców miękkich drastycznym spadkiem cen agrestu oraz brakiem możliwości jego sprzedaży po cenie minimalnej opłacalności, która z kalkulacji rolniczych wynosi ok. 1,00 - 1,20 zł/kg.

Proponowane ceny skupu agrestu w trakcie tegorocznego sezonu to 50 groszy za kilogram i co może dziwić, jest to cena identyczna jaka była w roku 2019. Obecnie wiele firm skupujących agrest na terenie województwa lubelskiego sprzedaje go dalej na rynki zachodnie gdzie zapotrzebowanie na ten owoc na tamtych rynkach jest ogromne. Rolnicy z województwa lubelskiego zwracają szczególną uwagę na fakt, że cena skupowa jest nieadekwatna do ceny dalszej sprzedaży agrestu, która dochodzi nawet do 3,00 zł/kg.

Wiele wskazuje na to, że rynek owoców miękkich jest zmonopolizowany i cena jaka jest proponowana producentom wynika ze zmowy firm skupujących oraz przetwórni.

Rolnicy z determinacją śledzą obecną sytuację na rynku oraz z przerażeniem obserwują ceny skupu poszczególnych owoców miękkich. Sprzedaż agrestu w cenie 50 groszy za kilogram nie napawa optymizmem i na pewno nie jest zachętą dla rolnika aby prowadzić jego zbiór, kiedy koszty produkcji kilkukrotnie przewyższają proponowaną cenę skupu. Podobna sytuacja panuje na rynku truskawek przemysłowych, gdzie ceny skupu są drastycznie niskie i nie pokrywają kosztów produkcji.

Biorąc pod uwagę wpływające skargi oraz uwagi od rolników Zarząd KRIR wystąpił o podjęcie stanowczych działań mających wpływ na uregulowanie cen skupu owoców miękkich.

Wniosek o zmianę ustawy o OZE w zakresie współczynnika korekty

Wniosek o zmianę ustawy o OZE w zakresie współczynnika korekty

W dniu 16 czerwca 2020 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych popierając wniosek Podlaskiej Izby Rolniczej zwrócił się do Ministra Klimatu Michała Kurtyki o zmianę ustawy o odnawialnych źródłach energii poprzez umożliwienie producentom rolnym wytwarzającym energię elektryczną w mikroinstalacji, o łącznej mocy nie większej niż 50 kW. rozliczania — w stosunku ilościowym 1 do 0,9.

Rozwój gospodarstw rolnych nieodzownie wiąże się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na energię elektryczną. Natomiast ceny energii elektrycznej nieustannie rosną. W ciągu najbliższych kilku lat według prognoz ceny wzrosną nawet o 40%. Jest to duże obciążenie dla budżetu gospodarstwa rolnego. Klienci indywidualni oraz rolnicy, którzy posiadają instalacje OZE są rozliczani jako prosumenci. Na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2015 poz. 478) rozdział 2 art. 4. pkt. l. sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. la, dokonuje rozliczenia ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci elektroenergetycznej wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci w celu jej zużycia na potrzeby własne przez prosumenta energii odnawialnej wytwarzającego energię elektryczną w mikroinstalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:

1. większej niż 10 kW — w stosunku ilościowym 1 do 0,7;
2. nie większej niż 10 kW — w stosunku ilościowym 1 do 0,8.

Spora część instalacji OZE posiada moc do 10 kW, aby ilość energii była w jak największym stopniu wykorzystana. Jest to moc, która w pełni pokrywa zapotrzebowanie gospodarstwa domowego na energię elektryczną. Jednak biorąc pod uwagę zapotrzebowanie energii w gospodarstwach rolnych, a w szczególności prowadzących chów lub hodowlę zwierząt znacznie przewyższa zapotrzebowanie 10 kW.

Ważnym aspektem jest to, że w gospodarstwach rolnych (w szczególności tych prowadzących chów bydła mlecznego) zapotrzebowanie na energię elektryczną jest największe w porach doby, gdy słońce nie operuje, a jeśli już, to tylko w znikomym stopniu. W przeciwieństwie do firm i przedsiębiorstw, gdzie zużycie energii elektrycznej jest największe w czasie dnia.

Rolnictwo jest gałęzią gospodarki nakłado- i energochłonną, dlatego też realizując zadanie polegające na zakupie i montażu instalacji OZE zmniejszamy zapotrzebowanie na energię elektryczną, ograniczamy wprowadzanie CO_2 do atmosfery oraz obniżamy koszty prowadzenia działalności rolniczej.

Realizacja przedsięwzięcia polegającego na wykonaniu instalacji OZE w gospodarstwie rolnym, które w sposób optymalny będzie wytwarzało energię elektryczną jest z góry skazane na rozliczanie w stosunku ilościowym 1 do 0,7. Oddawanie 30% energii wytworzonej w sposób ekologiczny jest krzywdzące i w znacznym stopniu zniechęca do realizacji przedsięwzięć chroniących środowisko w dywersyfikujące źródła energii. Tym bardziej, że gospodarstwa te nie są w stanie spożytkować energii w okresie intensywnej produkcji.

Dlatego też wnioskujemy o wprowadzenie zapisu w ustawie o odnawialnych źródłach energii zapisu mówiącego, że producenci rolni wytwarzający energię elektryczną w mikroinstalacji o łącznej mocy nie większej niż 50 kW będą rozliczani — w stosunku ilościowym 1 do 0,9. Powyższa zmiana zachęci producentów rolnych do realizacji przedsięwzięć służących ochronie środowiska oraz zwiększeniu dochodowości produkcji rolnej.

Konieczne działania wspierające producentów wieprzowiny

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych mając na uwadze stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wsparcia sektora trzody chlewnej ogłoszone podczas nieformalnego posiedzenia Rady Ministrów Rolnictwa UE poprzez uruchomienie rezerwy kryzysowej z budżetu UE, w dniu 16 czerwca 2020 r. zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego przeanalizowanie poniższych postulatów mających na celu wsparcie producentów wieprzowiny w Polsce.

W dobie pandemii niezbędna jest pomoc w celu utrzymania produkcji trzody chlewnej w Polsce poprzez wprowadzenie następującego wsparcia:

- rozszerzenie działania „dopłaty do prywatnego przechowywania" o dopłaty do mięsa wieprzowego, a nie tylko mleka, mięsa wołowego, baraniego i koziego. Pominięcie w działaniu interwencyjnym mięsa wieprzowego zdaniem producentów trzody jest rażącym działaniem przeciwko branży;
- przeniesienie niewykorzystanych pieniędzy przeznaczonych na PROW 2014 — 2020 na uruchomienie w trybie ciągłym kontynuacji programów pomocowych ARiMR dla producentów trzody chlewnej takich jak:
  - refundacja do 75% wydatków na bioasekurację poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są świnie,
  - pomoc na wyrównanie dochodów producentów trzody chlewnej z terenów objętych ASF.
- uruchomienie skupu interwencyjnego trzody chlewnej, której sprzedaży nie można odłożyć w czasie jak w przypadku innych produktów rolniczych.

Producenci trzody chlewnej domagają się również likwidacji strefy niebieskiej występowania ASF, lub ograniczenia czasu jej występowania do dwóch miesięcy. Restrykcje występujące w strefie niebieskiej oraz roczny okres występowania od pojawienia się przypadku w gospodarstwie są szczególnie uciążliwe dla rolników i zakładów przetwórczych, a także wpływają na obniżenie i tak już niskich dochodów z produkcji

trzody chlewnej. Należałoby zwrócić się do Komisji Europejskiej o złagodzenie restrykcji w tym zakresie.
Samorząd rolniczy zwrócił się także o publikację zakładów, które importują półtusze z zagranicy, ograniczając tym samym skup trzody chlewnej od rodzimych producentów. Lista takich zakładów powinna być dostępna dla hodowców trzody i dla konsumentów.
Zarząd KRIR otrzymuje sygnały od producentów trzody chlewnej o pogłębiającym się kryzysie w branży spowodowanym spadkami cen i zmniejszeniem popytu na wieprzowinę wynikającym między innymi z zamknięciem całej branży HoReCa oraz obniżenia zdolności nabywczej konsumentów, Trudna sytuacja na rynku może sprawić zaniechanie produkcji trzody chlewnej w Polsce i uzależnienie się od importu z innych krajów. Celem ochrony branży produkcji trzody chlewnej przed likwidacją Zarząd KRIR wniósł o realizację powyższych propozycji.

Wsparcie do konwencjonalnego chowu drobiu

W dniu 16 czerwca 2020, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych popierając wniosek zgłoszony przez Podlaską Izbę Rolniczą, zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego o podjęcie działań umożliwiających uzyskanie wsparcia z operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych" realizowanych w ramach działania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" PROW 2014-2020 na operację dotyczącą konwencjonalnego chowu drobiu (w szczególności gęsi, kaczek, perliczek).
Obecnie producenci rolni utrzymujący drób prowadzą gospodarstwa jako dział specjalny produkcji rolnej i są wykluczeni z możliwości korzystania z działań takich jak Modernizacja gospodarstw rolnych czy Tworzenie grup producentów i organizacji producentów. Konwencjonalni hodowcy drobiu czują się poszkodowani i dyskryminowani. Pominięcie branży drobiarskiej w PROW 2014 – 2020 znacznie ogranicza ich możliwości inwestowania w nowoczesny sprzęt i urządzenia, co może spowodować w przyszłości problemy z konkurencyjnością produkcji polskiej branży drobiarskiej.
Ponadto drobiarze wnioskują, aby prace przy gęsiach uznać jako prace sezonowe. Przyjmuje się, że pracami sezonowymi są prace związane z cyklami przyrody, właściwościami pór roku, warunkami klimatycznymi i atmosferycznymi. Naszym zdaniem tego przykładem jest chów gęsi, który jest zdecydowanie pracą sezonową, gdyż jest prowadzony w okresie od marca do listopada.

źródło: www.krir.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Odbudowujemy potęgę polskiego ziemniaka

Polscy naukowcy w Zakładzie Nasiennictwa i Ochrony Ziemniaka, działającym przy Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB, zaprezentowali najnowszą metodę szybkich testów w kierunku wykrywania chorób kwarantannowych ziemniaka.
W minioną sobotę Zakład w Boninie odwiedził minister Jan Krzysztof Ardanowski, w towarzystwie podsekretarza stanu Jana Białkowskiego.
– Cieszę się, że mogę być tutaj i zobaczyć bank genów i rozmawiać o prowadzonych w Instytucie badaniach. Jestem przekonany, że dzięki temu, dzięki nauce, a także dzięki działaniom spółek skarbu państwa i organizacji zrzeszających producentów uda się zrobić wszystko, aby uprawa ziemniaków, która była w Polsce ogromna, wróciła do polskich gospodarstw – mówił minister Ardanowski.
Osiągnięcia Instytutu w zakresie biotechnologii i diagnostyki zwalczania chorób kwarantannowych mają rewolucyjne znaczenie przede wszystkim pod kątem jakości ziemniaka i zwiększenia możliwości polskiego eksportu.
– Rozwiązanie problemu chorób ziemniaka jest jednym z głównych zadań stojących w tej chwili przed nauką rolniczą, również przed inspekcją ochrony roślin i nasiennictwa. Dlatego z nadzieją patrzę na testy prowadzone przez Instytut, które w szybki sposób potrafią określić obecność lub brak chorób kwarantannowych. Takie proste, szybkie i wiarygodne testy są sposobem na uwolnienie Polski od chorób kwarantannowych i otworzy możliwości eksportowe – podkreślił Jan Krzysztof Ardanowski.
Podczas spotkania w Boninie omawiano też nowy program hodowlany, w tym program dofinansowania polskich odmian regionalnych.
– Tworząc Polską Grupę Spożywczą w oparciu o Krajową Spółkę Cukrową, chcemy istotnie rozwinąć produkcję ziemniak przemysłowego, skrobiowego. Chcemy, by to co na świecie poszukiwane, a skrobia jest popularna i potrzebna oraz uzyskuje dobrą cenę, było produkowane również w Polsce. Warto wspomnieć, że w strukturze Krajowej Spółki Cukrowej w ubiegłym roku najlepszy wynik finansowy uzyskało Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego „Trzemeszno" – zaznaczył minister rolnictwa.
Minister Ardanowski zauważył także, że uprawa ziemianka wpisuje się także w strategię zielonego ładu, bioróżnorodności, w europejską wizję rolnictwa zrównoważonego. Ponadto zwrócił uwagę na fakt, że dywersyfikuje się zapotrzebowanie na ziemniaka kulinarnego. – Inne gatunki są odpowiednie na chipsy, inne na frytki, inne do sałatki, a jeszcze inne jako dodatek do schabowego i kapusty. Trzeba to wszystko wypełnić, bo tego oczekują konsumenci – podkreślił szef resortu rolnictwa.
Podczas wizyty ministrowie obejrzeli znajdujący się na terenie Instytutu jeden z największych w Europie Bank Genów Ziemniaka, a także zlokalizowaną w pobliżu Pomorsko-Mazurską Hodowlę Ziemniaka.
Zakład w Boninie jest jednym z sześciu ośrodków naukowych Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin - Państwowego Instytutu Badawczego.

źródło: www.mrirw.gov.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI i MODERNIZACJI ROLNICTWA

Koła gospodyń wiejskich mogą składać wnioski o pomoc

Rok 2020 jest trzecim z rzędu, w którym koła gospodyń wiejskich mogą ubiegać się w ARiMR o dotację na swoją działalność. Nabór wniosków rozpoczął się 5 czerwca 2020 r. i potrwa do 30 września 2020 r., chyba że wcześniej wyczerpana zostanie tegoroczna pula środków przewidziana na ten cel, która wynosi 40 mln zł. Wnioski o przyznanie pomocy można składać w biurach powiatowych Agencji.
By sięgnąć po wsparcie z ARiMR, które jest finansowane z budżetu państwa, koło musi być zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich. Teraz figuruje w nim 9124 organizacji tego typu. Najwięcej w województwach wielkopolskim – 1380 kół, lubelskim 1182 i mazowieckim - 1173. Wysokość pomocy dla koła uzależniona jest od liczby jego członków. I wynosi: 3 tys. zł – dla koła liczącego nie więcej niż 30 członków, 4 tys. zł – jeśli koło liczy od 31 do 75 członków i 5 tys. zł – w przypadku, gdy koło tworzy ponad 75 osób. Koła gospodyń wiejskich, które chcą działać w oparciu o ustawę nadającą im osobowość prawną, umożliwiającą prowadzenie działalności gospodarczej i dostęp do państwowych dotacji, mogą powstawać nie tylko na wsiach. Mogą one być tworzone również w miastach liczących do 5 tys. mieszkańców, a także na terenie sołectw położonych w granicach miast.
– Z roku na rok program wsparcia dla KGW cieszy się coraz większym zainteresowaniem, co potwierdza wzrost liczby kół, które wnioskują o pomoc. W 2018 r. ze wsparcia skorzystało ponad 4,8 tys. kół, które otrzymały łącznie ok. 16,3 mln zł. Rok później pomoc w kwocie 29,7 mln zł trafiła już do blisko 8,6 tys. kół. Cieszę się, że ARiMR może współpracować z kołami gospodyń wiejskich, które odgrywają ważną rolę w aktywizowaniu lokalnych społeczności, integrowaniu mieszkańców, budowaniu wspólnoty, jak i kultywowaniu polskich tradycji – mówi Tomasz Nowakowski, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Weź pieniądze na posadzenie lasu

Weź pieniądze na posadzenie lasu
Rolnicy, którzy mają w swoim gospodarstwie grunty słabszej jakości i chcą posadzić na nich las, mogą uzyskać na ten cel wsparcie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach PROW 2014-2020. Wnioski o taką pomoc można składać w biurach powiatowych ARiMR od 1 czerwca 2020 r. do 31 lipca 2020 r.
„Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych" skierowane jest do rolników (osób fizycznych lub prawnych, jak i grup takich osób), którzy są właścicielami lub współwłaścicielami gruntów przeznaczonych do zalesienia lub grunty te stanowią własność małżonka. O pomoc może wnioskować rolnik, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Beneficjentem mogą być również jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne gmin, powiatów oraz województw.
Działka, na której ma być posadzony las, musi mieć co najmniej 0,1 ha i minimum 20 m szerokości, chyba że graniczy ona z lasem – wtedy nie ma znaczenia szerokość gruntu. Do zalesienia nie można przeznaczyć więcej niż 20 ha. W przypadku gruntów z sukcesją naturalną średni wiek drzew lub krzewów wyrosłych w wyniku zaprzestania użytkowania rolniczego nie może przekroczyć 20 lat. Aby takie grunty można było zalesić, wymóg posadzenia lasu musi wynikać z planu zalesienia sporządzonego przez Nadleśniczego Lasów Państwowych. To dokument, który należy dołączyć do wniosku o dotację.
Wsparcie na zalesienie to jednorazowa, zryczałtowana płatność, która ma zrekompensować koszty wykonania zalesienia oraz jego ochronę. Jej wysokość wynosi od 8307 zł/ha do 12 707 zł/ha w zależności od grupy gatunków drzew użytych do zalesienia (iglaste i liściaste), gruntu, nachylenia terenu, wyboru sposobu zabezpieczenia uprawy leśnej. Rolnik może uzyskać pieniądze również za ogrodzenie zalesionego terenu w wysokości 8,82 zł/mb lub za zabezpieczenie drzewek 3 palikami w wysokości 1132 zł/ha.
Ponadto do zalesionych gruntów rolnik może otrzymać premię pielęgnacyjną. Wypłacana jest ona przez 5 lat od zalesienia w wysokości od 794 zł/ha do 1628 zł/ha. A także premię zalesieniową, która stanowi zryczałtowaną płatność z tytułu pokrycia kosztów utraconych dochodów z działalności rolniczej. Wypłacana jest ona w wysokości 1215 zł/ha, corocznie przez 12 lat od zalesienia. Do otrzymania premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej nie są uprawnione jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne gmin, powiatów oraz województw.

Wnioski przyjmują biura powiatowe ARiMR właściwe ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy. Można je przekazywać za pośrednictwem platformy ePUAP, przesłać na elektroniczną skrzynkę podawczą lub wysłać rejestrowaną przesyłką pocztową. Dokumenty można także dostarczyć do specjalnych wrzutni, które ustawione są w placówkach terenowych Agencji lub osobiście.

Wspólne działanie warte jest nawet 100 tys. euro rocznie - wsparcie grup producentów rolnych i organizacji producentów

Nawet 100 tys. euro rocznie może otrzymać uznana przez ARiMR grupa producentów rolnych lub organizacja producentów. 19 czerwca rusza 7. nabór wniosków w ramach działania 9 – „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów" finansowanego z budżetu PROW 2014-2020. Wnioski będą przyjmowały oddziały regionalne ARiMR. Ostatnim dniem na ich złożenie będzie 17 sierpnia 2020 r.

Za niespełna trzy tygodnie – 19 czerwca, rozpocznie się 7. w ramach PROW 2014-2020 nabór wniosków o przyznanie pomocy na tworzenie grup producentów i organizacji producentów rolnych. Warto pamiętać, że taka forma zrzeszania ułatwia negocjacje cenowe – dotyczy to zarówno sprzedaży produktów, jak i zakupu środków do produkcji.

Podmioty zainteresowane tą formą współpracy będą mogły składać wnioski w oddziałach ARiMR do 17 sierpnia.

Kto może złożyć wniosek o wsparcie?

Program skierowany jest do nowych grup producentów rolnych uznanych od 1 czerwca 2019 r. na podstawie ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach. Grupy te muszą składać się z osób fizycznych, prowadzących działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

O dofinansowanie mogą starać się również organizacje producentów uznane na podstawie przepisów ustawy z 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych albo ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych.

Wsparcia nie może otrzymać podmiot zrzeszający producentów drobiu, wyrobów z mięsa drobiowego i jego podrobów oraz owoców i warzyw.

Jak to działa?

W pierwszej kolejności podmiot zrzeszający rolników, musi uzyskać osobowość prawną, wraz z rejestracją w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców. Kolejnym krokiem jest złożenie wniosku o uznanie za grupę producentów rolnych lub za organizację producentów wraz z planem biznesowym do dyrektora oddziału regionalnego ARiMR. Od daty uznania grupa producentów rolnych / organizacja producentów jest zobowiązana do realizacji zatwierdzonego planu biznesowego.

Natomiast po uzyskaniu uznania grupa producentów rolnych / organizacja producentów może złożyć wniosek o przyznanie pomocy finansowej do oddziału regionalnego ARiMR w terminie trwania naboru wniosków.

Złożone wnioski poddawane są ocenie punktowej. Liczba uzyskanych punktów decyduje o kolejności przyznania pomocy.

Dofinansowanie przyznawane jest w formie rocznych płatności przez okres pierwszych 5 lat następujących po dacie, w której grupa producentów rolnych lub organizacja producentów została uznana.

Wsparcie stanowi procentowy ryczałt od wartości przychodów netto grupy producentów rolnych lub organizacji producentów i wynosi odpowiednio: w pierwszym roku – 10 proc. przychodów netto, w drugim roku – 9 proc., w trzecim – 8 proc, w czwartym roku – 7 proc. i w piątym 6 proc.

Maksymalny limit pomocy to 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu przyznania wsparcia.

Szczegółowe informacje można otrzymać w oddziałach regionalnych ARiMR, pod numerem bezpłatnej infolinii 800 380 084 oraz na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

źródło: www.arimr.gov.pl

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Wysokość kwoty granicznej należnego podatku dochodowego za 2020 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uprzejmie informuje, że zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2020 r. (M.P z 2020 r. poz. 390) roczna kwota graniczna należnego podatku dochodowego za 2020 r. od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej wynosi 3 540 zł.

Obwieszczenie Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 4 czerwca 2020 r.

Wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w III kwartale 2020 r.

Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174 i 782) ogłasza się, co następuje: miesięczna składka na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za każdego ubezpieczonego w III kwartale 2020 r. wynosi 42,00 zł.

źródło: www.krus.gov.p

Pomorze Zachodnie

Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego. Poznaj Listę Produktów Tradycyjnych – cz. 13

Kończąc naszą podróż po tradycyjnych smakach Pomorza Zachodniego opiszemy cztery ostatnie produkty: piwo szczecińskie, miód pitny trójniak Czcibor, zakwas buraczany z Dębna oraz miody leśne z Tuczna Drugiego. Zachęcamy jednocześnie wszystkich czytelników do wzbogacania swojego jadłospisu o produkty tradycyjne oraz odkrywania zapomnianych rodzinnych receptur.

PIWO SZCZECIŃSKIE

Już w X wieku mieszkańcy Szczecina uprawiali jęczmień i znali sposób chmielenia piwa: *W X – XI w. znane jej było chmielenie piwa i wyrób z jęczmienia* (Informator Wystawowy „Tradycje piwowarskie na Pomorzu Zachodnim", Danuta Szewczyk, Wydawnictwo Muzeum w Koszalinie, 2005). Co ciekawe, początkowo warzeniem piwa zajmowały się tylko kobiety: Z początku warzenie piwa na użytek domowy było domeną kobiet (źródło j.w.). Koniec XV oraz cały wiek XVI to pomyślny okres dla szczecińskiego cechu browarniczego. Zmianom ulega pierwszy statut browarniczy z 1476 r., w którym zezwolono m.in. na nieograniczoną produkcję tzw. „piwa marcowego". Ciężkie czasy dla browarników szczecińskich nadchodzą około połowy XVII w. Występuje wtedy degradacja ekonomiczna Szczecina, która jest następstwem między innymi wojny trzydziestoletniej. Materiały źródłowe podają, że pomimo tych trudnych czasów pod koniec XVII w. w Szczecinie wytwarzane są cztery gatunki piwa: *Ok. 1700 r. szczecińscy browarnicy produkowali cztery podstawowe gatunki piwa: jasne jęczmienne mocne i gorzkie „Bitterbier", ciemne jęczmienne „Gernsterbraunbier", jasne słabe jęczmienne „Gernsterweissbier" oraz jasne pszeniczne "Weizenbier* (150 lat Browaru Szczecińskiego tradycja i współczesność, Bosman Browar Szczecin S.A., Wydawnictwo Archiwum Państwowego „Dokument" w Szczecinie, 1998).

MIÓD PITNY TRÓJNIAK CZCIBOR

Historia powstania produktu związana jest z działalnością nieistniejących już Nadodrzańskich Zakładów Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Dębnie. W roku 1972, z okazji 1000-lecia bitwy pod Cedynią, Nadodrzańskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego wypuściły na rynek dwa nowe gatunki miodów pitnych. Jednym z nich był miód pitny trójniak Czcibor. Jednak etap wytwarzania tych szlachetnych trunków, ze względu na trwający dwa lata proces leżakowania, rozpoczął się już w roku 1970, od przygotowania nastawu. „Czcibor" był to miód wytwarzany najczęściej na bazie miodu wielokwiatowego oraz moszczu agrestowego: *Z okazji właśnie tysiąclecia bitwy pod Cedynią Przetwory wydały właśnie te dwa miody: jeden „Czcibor" na bazie moszczu, moszczu agrestowego* (rozmowa z dawnym Kierownikiem Działu Zaopatrzenia Surowcowego w Nadodrzańskich Zakładach Przemysłu Owocowo-Warzywnego w Dębnie Lubuskim). Do odtworzenia dawnej receptury „Czcibora", po kilkudziesięciu latach zaprzestania jego produkcji, powrócił Jan Olszański prowadzący w Klępiczu Pasiekę Miody Jana.

ZAKWAS BURACZANY Z DĘBNA

Zakwas buraczany to warzywny napój z buraków ćwikłowych, znany i wytwarzany na terenie Pomorza Zachodniego od co najmniej 70 lat. Tradycja jego wytwarzania związana jest z historią przesiedleńców, którzy w ten region Polski przybyli tuż po II wojnie światowej. W latach 40. XX wieku w Gudziszu zamieszkali osiedleńcy pochodzący z dawnego województwa tarnopolskiego. Wraz z podstawowym dobytkiem przywieźli również swój dorobek kulinarny, m.in. rodzime receptury: Ten przepis był ze wschodu. Moja mama nauczyła się robić zakwas od babci (wywiad etnograficzny). Zgodnie z przywiezioną tradycją zakwas buraczany to nie tylko podstawowa baza do przygotowania barszczu na Wigilię Bożego Narodzenia to także napój, który można pić przez cały rok : Tak, tak. To był napój tak jak herbata, kawa zbożowa, to się kiedyś szykowało w domu. Cały rok robiła go praktycznie.(…) Tak, na pewno na Boże Narodzenie. (…) Na Wigilię musiał być barszcz z zakwasu (wywiad etnograficzny). Długoletnią tradycję wytwarzania na Pomorzu Zachodnim zakwasu buraczanego potwierdzają także artykuły pochodzące z lat 60. i 70. XX wieku, które zamieszczone były w lokalnej prasie : (…) Na 4-5 dni przed wigilią przygotowujemy naturalny kwas buraczany, który nadaje barszczowi nie tylko „klasyczny" smak, ale też piękny kolor (Kurier Szczeciński nr 291, z dnia 9-10 grudnia 1960 r., artykuł: W Naszej Kuchni).

MIODY LEŚNE Z TUCZNA DRUGIEGO

Pod nazwą miody leśne z Tuczna Drugiego wytwarzanych jest dziewięć rodzajów miodów: czeremchowy, głogowy, akacjowy, wrzosowy, nawłociowy, lipowy, spadziowy iglasty i spadziowy liściasty oraz wielokwiatowy (mieszanka powyżej wymienionych rodzajów miodu leśnego). Charakterystyczną cechą gminy Tuczno jest wysoki stopień zalesienia, który od zawsze sprzyjał prowadzeniu na tym terenie bartnictwa, a później pszczelarstwa. Pośród powojennych pionierów znalazło się wielu pszczelarzy, którzy bardzo szybko zajęli się odbudową hodowli pszczół w tym regionie. Już w 1946 r. powołane zostało wałeckie Koło Pszczelarzy, do którego należeli również tuczyńscy pszczelarze, a w latach 70. XX w. wyodrębniło się Koło Miejskie w Tucznie. Pionierem wśród pszczelarzy Tuczna Drugiego był leśniczy, który w latach 60. XX w. założył niewielką pasiekę. W krótkim czasie stało się to bardzo popularnym zajęciem w osadzie.
W następnych latach, na 10 gospodarstw wchodzących w skład miejscowości w 6 usytuowane były pasieki. Wyjątkowe położenie osady – niewielkie zurbanizowanie terenu, mała ilość pól uprawnych, otoczenie lasów, występujące nieużytki i rosnąca wokół roślinność – zarówno

dawniej, jak i dziś dostarcza pszczołom wyjątkowych pożytków, które przekładają się na jakość miodów. Aby uzyskać miody leśne pasieki ustawiane są tylko w lasach okolic Tuczna Drugiego.

Każdy kto wytwarza produkt, którego historia związana jest z dawnymi i obecnymi gospodarzami tych ziem, **ma szansę ubiegać się o jego wpis na LPT,** stając się tym samym częścią dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego.

Twórz z nami Listę Produktów Tradycyjnych.

Przedstaw nam swoje produkty, opowiedz ich historię.

Kontakt:
e-mail: akolodziej@wzp.pl
tel. 91 4410213
www.produktytradycyjne.wzp.pl

Z kulinarnym pozdrowieniem!
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

UWAGA! Rolniku... Przedsiębiorco

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi…" swoich reklam!
Docieramy jako bezpłatny miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.
Warto – ceny bardzo przystępne!
Szczegóły pod nr tel. 91 484 40 72 lub e-mail: izba@zir.pl, 94 346 05 14 lub e-mail: koszalin@zir.pl

Informacja dla Rolników o sprzedaży swoich produktów bezpośrednio z gospodarstwa
W związku z ogłoszeniem stanu epidemii i wstrzymaniem sprzedaży na rynkach i targowiskach Zachodniopomorska Izba Rolnicza proponuje i zaprasza do skorzystania z możliwości umieszczenia reklamy swoich produktów bezpośrednio z gospodarstwa z informacją o telefonach kontaktowych bądź miejscu sprzedaży bezpośredniej w magazynie Echo Zachodniopomorskiej Wsi.

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodzieła oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKU SKORZYSTAJ!
- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENCIE SKORZYSTAJ!
- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?
Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

OFERTA HANDLOWA

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu oferuje sprzedaż jaj z chowu ściółkowego i wolno wybiegowego dla klientów indywidualnych i hurtowych. Stosowany u nas system chowu kur niosek gwarantuje wysoką jakość i smak jaj, które są bardzo powszechnym i częstym składnikiem naszego menu. Doskonała jakość naszych jaj to zasługa kur, które karmione są paszami wyprodukowanymi ze zbóż naszego gospodarstwa. W 2019 roku powiększyliśmy swoją produkcję o nowo wybudowany kurnik, w którym zastosowano najnowocześniejszy system chowu kur niosek na wolnym wybiegu.

Cały proces produkcji jest pod stałą kontrolą weterynaryjną oraz przestrzegamy rygorystycznego systemu kontroli jakości jaj przeznaczonych do sprzedaży.

Jaja konsumpcyjne sprzedajemy w opakowaniach po 10, 12, 30 szt. Ofertę kierujemy do właścicieli sklepów spożywczych, cukierni, restauracji, barów, zakładów żywienia zbiorowego, placówek pomocy społecznej, szpitali.

Jaja dostarczane są przez Zakład Pakowania Jaj Mariusz Rydzkowski, który własnym transportem dowozi je w odległości do ok. 200 km gwarantując niezawodną jakość i świeżość.

KLASY WAGOWE JAJ:

- XL (73 g i więcej)
- L (63–73 g)
- M (53–63 g)
- S (50–55 g)

KONTAKT

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu Witold Rydzkowski
ul. Połczyńska 6 78-220 Tychowo
Tel: +48 606 685 993